

AZ ÚJ EGYETEMI TANÉV FŐ FELADATAIRÓL

Írta: dr. Antalffy György egyetemi tanár, a Szegedi Tudományegyetem rektora

Tanévnyitási idején

számvetést szoktunk adni a múlt tanév munkájáról, hogy ennek eredményeiből és hibáiból kiindulva lássunk hozzá az új tanév feladataihoz.

Az elmúlt tanévben a Szegedi Tudományegyetem munkájának középpontjába elsősorban a felsőoktatási reformjáról reánk eső feladatokat állítottuk. Ebből a munkából egyetemünk csaknem valamennyi oktatója dekapaszkodott ki. A különböző fórumokon elhangzott reformviták és javaslatok azt bizonyították, hogy professzoraink, oktatóink magukéva tették a felsőoktatási reform célkitűzéseit és ennek során nem egy oktatónk jó elképzelésével járult hozzá az országos reformtervezet kialakításához.

A világnézet

nevelőmunka fokozása is előtérben álló feladat volt. Ennek során, de különösen a párt határozott politikájának, az általános gazdasági és társadalmi fejlődés eredményeképpen oktatóink világnézet-eszméi színvonal jelentős mértékben javult. Csupán példaképpen említem meg, hogy az elmúlt tanévben oktatóinknak kb. 80 százaléka vett részt szervezett ideológiai továbbképzésben.

Az egyetemi kádarmunka megjavításának célkitűzése ugyancsak szemünk előtt lebegett akkor, amikor az egyetem oktató karának további felkészítésére olyan fiatal szakembereket helyeztünk el a tanszékeken, akiknek jövőbeni fejlődése biztos garanciát nyújt arra, hogy egyetemünk valóban szocialista intézménnyé váljék. Ennek elérése érdekében léptünk a tudományos káderek utánképzésének tudatos útjára akkor, amikor az elmúlt tanévben több mint 40-en jelentkeztek aspirantúrára.

Az egyetemi vezetés, ezen belül a tanszékvezetők munkájának megjavítása érdekében nem egy intézkedést tettünk.

Mindezeket a feladatokat

odaadással végezték valamennyi kar oktatói, dolgozói, köztük a központi tanszékek tudományos munkásai is.

Túlzás nélkül elmondható, hogy egyetemünk a felsőoktatási intézmények között tekintélyes helyet vívott ki magának nemcsak oktató és nevelő munkájával, de tudományos vonalon elért eredményeivel is. Ez az előrelépés a már említetteken kívül és azokból folyóan az egyetem egyre javuló légkörének is köszönhető. Annak, hogy az oktatók döntő többsége önkéntes fegyelmekkel és munkakészséggel járult hozzá a feladatok végrehajtásához. Kölcsonös megértés, emberség, egymás segítéseinek szelleme volt az a tényező, amelyeken az eredmények nyugodtak, s nem utolsósorban az egyetem kommunisztainak és pártontológiáknak jó viszonyában.

Az új egyetemi tanévben az egyetem munkájának középpontjában most már a felsőoktatási reform tartalmi kérdéseinek megoldására való felkészülés áll. Ennek során a tananyag-korszerűsítési viták rendezését, és a korszerűsítés részbeni megvalósítását kell ebben a tanévben elvégeztetni.

Továbbra is törekednünk kell

a világnézet nevelő munka javítására, főként annak eredményesebb irányítására.

A vezetés színvonalának további emelése pedig olyan láncszem ebben a sorozatban, amely nélkül tovább nem tudunk lépni.

Röviden szólva: fokozni kell nálunk is a szakemberképzés színvonalát, az oktató munkát még jobban össze kell kapcsolni a gyakorlati élettel. Ez azt jelenti egyrészt, hogy a tananyagot olyan értelemben kell kor-

szzerűsíteni, hogy az valóban a valóságot, méghozzá a mai valóságunkat tükrözzék, másrészt maguknak az oktatóknak aktívabban kell résztvenniük »élő« tudományos problémák megoldásában.

Ez jól átgondolt és nagyon körültekintő munkákat kíván meg, amelyek során nagy gondot kell fordítani a már eddig is bevezetett és ezután bevezetendő kísérletekre is.

A gyakorlati képzés

fokozása az elméleti színvonal egyidejű emelése mellett azt írja számunkra elő, hogy az egyetemnek az üzemművel, intézményekkel való eddigi kapcsolatát szorosabbra kell fűzni.

Mindhárom karon biztosítanunk kell az idegen nyelveket folyékonyan beszélő szakemberek képzését és ennek érdekében gyökeresen változtatni kell az idegen nyelvtanulás jelenlegi színvonalán és módszerein is.

Egyetlen egyetem sem képes természetesen hallgatóinak olyan ismeret- és tudásanyagot adni, amely egész életre elegendő volna, hiszen a tudomány, a technika szerencsére rohamos fejlődése ezt lehetetlenné teszi. Ezért az a feladatunk, hogy az egyetemen folyó munka mindekenélkül önállóságra és aktivitásra nevelje a hallgatókat, akik képesek lesznek arra, hogy összekapcsolva az elméletet és a gyakorlatot, olyan egyéni alkotóképességekkel rendelkezzenek majd az életben, aminek birtokában a népgazdaság, a kultúra területén meg tudnak majd felelni a reájuk bízott feladatoknak.

Úgy hisszük, elérkezett az

ideje annak, hogy egy-egy egyetem munkáját ne csak a végzett szakemberek száma, sőt ne csak képzettségük színvonalára szorítsuk, hanem a maguk munkaterületén. Az egyetemi munka értékelésének ezek a kritériumai újabb felelősséget hárítanak az egyetem dolgozóira, hiszen eszerint majd hallgatóik tevékenységéért is felelősek lesznek. Az a jó kezdeményezés, amelyet egyes karaink elkezdtek az elmúlt tanévben, nevezetesen a volt hallgatókkal való kapcsolat kiépítése területén, a következőkben még szélesebb körben folytatandó. El kell érni, hogy mindhárom kar állandó kapcsolatban álljon és maradjon végzett hallgatóikkal, kísérje figyelemmel a munkájában elért sikereiket, nyújtson segítséget nekik a további fejlődéshez, elemezze munkájukat, mindezek alapján tökéleltse a kádereképzést, melynek bizonyos rugalmasabb rendszerére is gondolni kellene, pl. bizonyos esetekben az arra érdemes és rátermett hallgatók esetében bátrabban kellene nyúlni az un. egyszakos képzés lehetőségéhez a megadott keretek között.

A külső szakemberek bátrabb bevonása az oktatásba ugyancsak előtűnik álló feladat, leginkább a speciálkollégiumok keretében.

A levelező oktatásnak is súlyának megfelelően nagyobb jelentőséget kell kapnia egyetemünk életében, azaz is, hogy a levelező hallgatókkal foglalkozás tekintetében, főként a professzoroknak és a docenseknek kell élni jarniok. E nagyobb támogatással egyidejűleg fokozni kell velük szemben is a követelményeket.

Amikor hangsúlyozzuk

az egyetemi szakemberképzés oktató-nevelő jellegét, ugyanakkor aláhúzzuk ezáltal is a tudományos munka jelentőségét, hiszen tudományos munka nélkül el sem

képzelhető korszerű és színvonalas oktatói munka. A tudományos munka további javítása érdekében a vezetés feladata közreműködni az egyetemen folyó tudományos munka tartalmi irányításában és ellenőrzésében, aminek szervezeti biztosítása, hogy az oktatási rektorhelyettes mellett most már tudományos rektorhelyettes is fog működni az egyetemen. Az aspiránsok nagy száma, a tudományos ülésszakok rendezése mellett, egyenlő feltételeket kell teremteni intézeteink tekintetében a tudományos munka végzésére. Egyes intézeteink oktatási terhelése túlzott, más intézetek műszer-, könyv-, vagy folyóiratellátottsága nem mindenben kielégítő, főleg nem áll arányban az ott folyó tudományos tevékenységgel.

Amikor hangsúlyozzuk a gyakorlat tényeinek közvetlen vizsgálatát a tudomány módszereivel, egyúttal azt is aláhúzzuk, hogy ez csak párhuzamosan haladhat az alapvető elméleti témák kutatásával. Ezek nélkül ugyanis a tanszékek könnyen abba a helyzetbe kerülnek, hogy a gyakorlat adatainak széleskörű gyűjtése, az adatok feldolgozása mögöl hiányozna az elengedhetetlenül szükséges elméleti bázis.

Az új egyetemnek

megkülönböztető vonása kell hogy legyen az: ne csak felsőfokú képzettséget adjon, hanem az embereket a szocialista erkölcs magas normáinak, a nép önzetlen szolgálatának, a munka szeretetének szellemében nevelje. A szocializmus építéséhez nemcsak nagy kapacitású anyagi bázis szükséges, hanem valamennyi polgárának magas színvonalú öntudatosága is. »Ha lemaradunk a szovjet emberek művelésében és nevelésében — mondotta Hruscsov elvtárs —, akkor ez feltétlenül és elkerülhetetlenül fékezni fogja a kommunizmus egész építését.« Ez a megállapítás reánk is érvényes.

Népünk a felszabadulás óta aránylag rövid idő alatt nagyszerű tetteket hajtott végre. Egész társadalmi életünkben végbement nagy társadalmi változás és haladás hangsúlyt kapott egyetemünk életében is. A kulturális forradalom ma már nemcsak mennyiségi, hanem minőségi változásokat is eredményezett.

A ma egyetemének feladata, hogy ezt a minőségi fejlődést tovább segítse olyan szakemberek képzésével, akik nemcsak szakmájukban rendelkeznek megfelelő jártassággal és tudással, hanem világnézetükben is kiforraltak a munka iránti szeretet, a szocializmus építésének szolgálatára. A hallgatók ilyen szellemű nevelésének feladatát meg tudjuk oldani, mert a párt, a KISZ és a szakszervezet a maga területén most is segíti ezt a törekvésünket. Ezért bízunk az új tanév új feladatainak minél sikeresebb megoldásában.

Holnap ünnepélyes tanévnyitó a szegedi felsőfokú tanintézetekben

Hétfőn reggel valamennyi szegedi felsőfokú tanintézetben megkezdődik a rendes tanítás. Az ünnepélyes tanévnyitót ugyancsak hétfőn rendezik meg mindkét egyetemen déli 12 órakor. A Szegedi Tudományegyetem tanévnyitó közgyűlését a központi épület aulájában tartják meg. Ünnepi beszédet dr. Antalffy György rektor mond.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem tanévnyitó ünnepét a szemklinikai tanteremben rendezik meg. Dr. Rávnai Tamás egyetemi tanár, az általános orvosi kar dékánja nyitja meg az új tanévet.

A Szegedi Pedagógiai Főiskolán ugyancsak hétfőn reggel 8 órakor kezdődik a tanítás, majd délelőtti 11 órakor tartják meg a tanévnyitó ünnepségeket. Megnyitó beszédet Csukás István igazgató mond.

LŐKÖS ZOLTÁN:

IV. DÉLIBÁBOS BOHÉMVILÁG

Montmartre... Van valami varázslata ennek a névnek igen sok embernek. Úgy tartják számon, mint a párizsi művészek, festők, rajzoló bohémvilágú alkotóműhelyét, ahol mostoha körülmények között nagyszerű alkotások születnek. Az igazi párizsi azonban csak finoman mosolyog és legyint egyet.

Nézzük csak meg, hogy miért.

Előbb azonban még annyit, hogy a Montmartre nem csupán a festők tanyáját jelöli, hanem így hívják tulajdonképpen egy városnegyedet a Párizs északi oldalán emelkedő, dombos magaslaton. A francia elnevezés eredetije még a római korra nyúlik vissza, amikor is ezt a helyet Mons Martisnak, később pedig Mons Martyriumnak nevezték. A francia nép történelmének dicső eseményei is fűződnek hozzá: 1871-ben a párizsi kommunista csapatok hosszú ideig fontos stratégiai pontja volt.

Itt a Montmartre magaslátán épült a Sacre Coeur székesegyház, amely mögött eléggé zárt, nem túl nagy tér húzódik meg. A közepén tó-jásd alakú járdaszíveten kertivendéglő, s néhány piaci árus, a körbenfűtött egy-két emeletes, földszintes házaknak pedig csaknem mind-egyikében afféle franciás kisvendéglő, sőt, kocsmák, éttermek. Valamennyi szép forgalmat bonyolít le, hiszen rengeteg idegen jár erre, mert ez a Montmartre festőnegyede, ha tesszük, a »bohémek« tanyája.

A bohémek pedig ott festgetnek a macskalóves köcsü széléin vagy a járdákon felállított állványokon. Félsszemmel mindig az áramló népre sandítva, kívül lehet nyomban üzletet is kötni. Látnyos pozókban, elrévült tekintetekkel tetszelegnek és hívják fel magukra a figyelmet, az ételme-

Készül a portré...

sebbje azonban nyomban aprópénzre váltja tudását és portrét fest nem kis fizet-

ségért a számára modellet üldöknek. Legtöbbjük művészi körszakállt vagy Balbószakállféléket visel, úgy látszik, ez a szörzet elengedhetetlen az igazi művészethez. Nézzük csak, van ennek praktikusa oldala is: az a nagy szakállú az ecsetjét dugdosza férfiaságának e piszkosbarna jelensége közé.

S milyen sokan vannak? Szinte egymásba ütődik a sarkuk, amint közelebb-távolabb lépve állványaikhoz, teátrális mozdulatokkal festenek. Időnként eltűnnek a környező restaurán-ok, barok egyikébe, másikába kis nyakolajozásra.

Egykoron más célt is szolgáltak ezek a kisvendéglők, hiszen nem mindig volt a zömében giccskészítők központja a Montmartre. Még a század elején is értékes művészetalakozók zajlottak le. Sok-sok szenvedélyes vita utolsó mondataira dobott

(A szerző felvétele)

A Montmartre »művészeinek« egyike

fényt a felkelő nap a »Fürge nyúl« fogadóban is, amelyben író és költő barátaival oly gyakran találkozott Picasso és az azóta elhunyt Utrillo, a Montmartre-nak talán utolsó nagy festőegyénisége.

Mindez azonban ma már csak múlt, s helyébe délibábos romantika, idegenforgalmi látványosság lépett. Ott van, nicsak, az a szamaras ember is, aki csikos, bő bugyogóban, piros mellényben és piros frigi sapkaszzerű fejjel vezettet kötőféken egy szamarat. Mintha nálunk gatyás-árványhajás csikóst szalajtanánk az utcára reklámozni. Mert afféle reklámmember, impresszárió vagy ilyesmi, aki a friss festményeket, az árak eladásához közvetít. Nekem éppen jó lesz távol tartani tőle ma gár. Volt ugyanis már egy kis afférom vele.

Úgy történt, hogy nézgelődés, fényképezés közben nekisodortak egy festőállványt. Csak egy pillanat és szupps — a friss kép a földön hevert. Szerencsére festett oldalával felfelé. Ijedten kapkodtam fel a földre hullott festékekkel, vegyszerekkel egyetemben, mikor máris ott termett a szamaras ember, pergő nyelven magyarázva, nem éppen dicsérve ügytelenségemért. Bocsánatkérés, mentegetőzés, mindez hiábavaló naiv igyekezetnek tűnt, hiszen emberünkben felcsillant a remény: itt a jó üzlet végre. Fizessen tehát s akár egy szót se szóljak aztán. De őszszesen is hol lett volna nálam annyi pénz, amelyet azért a mázomlányért követelt. Így hát mit volt mit

tenni, barátaim segítségével jószerével »feloldódtam« a sűrű tömegben...

Sajnálom, hogy ilyen csatlódást okoztam, pedig az üzlet nem megy olyan jól e magamutogató festőknek. Pedig ne legyünk igazságtalanok sem: akad köztük több jó, középszerű művész is. Elsítkadnak azonban ők is a kóklerék, a giccsfestők emlélytő kavargásában. S leg-többje nem is fest mászt csak szériaszámra afféle emléktárgyakra emlékeztető képeket, a Sacre Coeur odalátszó, egyébként csakugyan festői épületével, városrészletekkel és hasonlókkal. Némelyikéről eszembe jutottak a Balaton partján és a Mátrában kapható kis fatörzs-szeletek, amelyekre nálunk festetnek giccses tájképeket. Különbön legfőbb ideje lenne, ha végre betiltanák nálunk ezeket az izléstelen-ségeket. Ott úgysem lehet szó ilyesmiről.

A Montmartre-on, Párizsban »művészi szabadság« van... Íme, egy kis gyakorlati ízelítő a polgári demokrácia szabadságáról...

Úgy látszik, ez tetszhetett meg annak a néhány egykori hazánkfiaának is, aki eléggé kopottas öltözkében — nem hiszem, hogy művészi bohémiságból nem húztak jobbat — próbált szerencsét írni a festők között. Disszidensek. S mi egy kiélt arcú, jo negyvenes férfi hetvenkedve legénykedett, hogy eszégbában sincs eszazönni, mert örül, hogy itt hagyhatta a feleségét — a többiek közbösséget mutatbágn, de talán me azt sem, kitanástan és szomjasan lesték a hazai szót.

Montmartre!... Bohémvilág?... Csak szíjfalat könnyű látványosság, délibáb...

Következik:

MOULIN ROUGE ÉS »VIDÉKE«

Szová tesszük

A Belgyógyászati Klinika tizenegy beteget írta alá azt a levelet, amelyet szerkesztőségünkhöz is eljuttattak, és amelyben a levélírója, Bogár László mielőbbi intézkedést kívánó visszás állapotról számol be.

Áldatlan állapot az — írja —, hogy a klinikák területén nincs egy hűtő, ahol üdítő italokat, dohányzást, szendvicseket, kávé, s más nélkülözhetetlen apró dolgokat vásárolhatnának a betegek és a klinikák dolgozói. Mozgóárusok vannak — folytatja levelet —, de abban ugyan, amit azok esznek, nincsen köszönet. 1 forint 80 fillérért adják az 1 forint 20 filléres üdítő italt, 4 forintért a 3 forint 30 filléres sört, 5 fillérért a kiflit és így tovább.

Már egyszer lapunk is szóvá tette a klinikai mozgóárusok viselt dolgait, a »mozgó árdrágiást«, a betegek szorakoztatásának lelkiszeretlen kihasználását.

Nem lehetne változtatni valahogy ezen a valóban áldatlan állapoton? Fontolják meg az illetékesek: az orvosegyetem gazdasági hivatala, a városi tanács kereskedelmi osztálya az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat, háthmérés van megvitatni megoldása a klinikák többször szóvá tett problémájának.